

Parochie 1
 In de pen 6
 Spiritualiteit 8
 Klapstoel 9
 Kerk 10
 Samenleving 12
 Varia 13
 Dossier 14
 Erfgoed 16
 Cultuur 17
 Het verlangen 18
 Film 19
 Op-tocht 20
 Mensen 21
 Bisdom 22
 Podium 24

Colofon

KERK & leven
 Halewijnlaan 92
 2050 Antwerpen
 www.kerknet.be

**VERANTWOORDELIJKE
 UITGEVER**
 Filip Debruyne
 De parochie is verantwoordelijk
 voor de eigen teksten

REDACTIE
Algemene redactie
 tel. 03 210 08 40
 fax 03 210 08 49
 redactie.kerkenleven@kerknet.be

Hoofdredeur
 Bert Claerhout
Eindredacteur
 Peter Gordts

Redacteurs
 Erik De Smet, Nicole Lehoucq,
 Ilse Van Halst, Jozefien Van Huffel
 Lieve Wouters

Redactiesecretariaat & Optocht
 Martine Croonen
 secretariaat.kl@kerknet.be

Diocesane redactie Antwerpen
 Persdienst Bisdom Antwerpen
 Schoenmarkt 2
 2000 Antwerpen
 tel. 03 202 84 30 (van maandag tot
 woensdagmiddag)
 fax 03 202 84 31
 redactie.bisdom.antwerpen@
 kerknet.be

Diocesane redactie Brugge
 Persdienst Bisdom Brugge
 Heilige Geeststraat 4
 8000 Brugge
 tel. 050 33 59 05
 fax 050 34 14 32
 persdienst.bisdom.brugge@
 kerknet.be

Diocesane redactie Gent
 Eveline Coppin
 Bisdomplein 1
 9000 Gent
 tel. 09 225 16 26
 fax 09 223 39 59
 eveline.coppin@kerknet.be

Diocesane redactie Hasselt
 Persdienst Bisdom Hasselt
 Vrijwilligersplein 14
 3500 Hasselt
 tel. 011 28 84 58
 fax 011 28 84 78
 persdienst@bisdomhasselt.be

Diocesane redactie Mechelen-Brussel
 Pers- en informatiedienst
 Wollemarkt 15
 2800 Mechelen
 tel. 015 21 65 01
 fax 015 20 94 85
 aartsbisdom@kerknet.be

VORMGEVING
Grafisch ontwerp
 Catapult, Antwerpen
Lay-out & Zetwerk
 Patrick Claessens

PUBLICITEIT
 Trevi Plus
 Leopold II laan 53
 1080 Brussel
 tel. 02 428 21 03
 fax 02 428 37 55
 katrien.lannoo@treviplus.be

DIENST PAROCHEBLADEN
 tel. 03 210 08 30
 fax 03 210 08 36

ABONNEMENTEN
 Abonnementen en adreswijzigin-
 gen uitsluitend via de parochie

DRUKKERIJ
 NV Halewijn
 tel. 03 210 08 11
 fax 03 210 08 36

© copyright
 Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

COLUMN

Bert CLAERHOUT

Verbeter de wereld,
 begin bij jezelf

„Onder journalisten wordt wel eens lachend gezegd dat iemand niet ouder dan 75 mag worden om bij zijn overlijden uitgebreid in de media te worden herdacht. Hoe groot de faam van sommigen tijdens hun actieve leven ook was, eens de zeventig voorbij zijn ze voor veel jonge journalisten illustere onbekenden. Hun verdiensten worden dan ook vaak weggemoffeld in een kort bericht ergens in de krant.

Heel anders verging het de op 89-jarige leeftijd overleden Phil Bosmans (lees daarover ook onze bijdrage op bladzijde 10). Deze montfortaan en onverbeterlijke optimist was niet alleen de oprichter en grote bezieler van de Vlaamse Bond Zonder Naam, hij was ook decennialang het idool van de kleine man. Niet alleen bij ons trouwens. Zijn boeken werden in 26 talen vertaald en er werden gezamenlijk tien miljoen exemplaren van verkocht. Van zijn bekendste werk, *Menslief, ik hou van je* (1972), gingen in Vlaanderen en Nederland 800.000 exemplaren over de toonbank. Daarnaast zette Phil Bosmans zich met Bond Zonder Naam ook in voor mensen in nood en achtergestelde groepen. Ooit belde hij de toenmalige eerste minister Leo Tindemans op met de vraag een groep zigeuners een standplaats te geven. Hij richtte ook als eerste een vluchthuis voor mishandelde vrouwen op.

In de jaren 1990 verdween Phil Bosmans, na een zwaar verkeersongeval, uit de actualiteit. Hij sukkelde met zijn gezondheid en stapte op als directeur van Bond Zonder Naam. Schrijven deed hij nog nauwelijks. Maar vergeten was hij niet, getuige de grote media-aandacht bij zijn overlijden. Zowel radio en televisie als de geschreven pers prezen uitvoerig zijn verdiensten. Zijn spreken werden opgevoerd en aan het gild van BV's voorgelegd. Tot verrassing van velen waren ze nog altijd populair en eigentijds.

Opmerkelijk, want Bosmans' gedachtegoed stamt uit een tijd – de jaren 1960 en 1970 – waarin, mede door technologische

vernieuwingen en culturele veranderingen, allerlei utopieën werden gekoesterd over gelijkheid en welvaart voor iedereen. Sommigen meenden dat een vrijemarkteconomie het meest geschikt was om de ideale welvaartsstaat te realiseren. Anderen zwoeren bij revolutionaire maatschappelijke hervormingen en acties tegen de gevestigde orde en de heersende klasse. Uitgerend in die tijd kwam Phil Bosmans op de proppen met spreken als „Zaag niet, er vallen al bomen genoeg”, „Een schouderklopje heeft nog niemand verwond” en – niet mis te verstaan voor alle revolutionairen uit die tijd – „Verbeter de wereld, begin bij jezelf”.

Ondanks het enorme succes van de spreken van Bond Zonder Naam, werden ze destijds door sommigen ook op hoongelach en schampere opmerkingen onthaald. Nogal wat intellectuelen bestempelden Phil Bosmans' schrijfsels als maatschappelijk irrelevant en al te simpele praat van een naïeve, welwillende wereldverbeteraar. Zoveel decennia later weten we beter. Veel van de grote verhalen van toen hebben hun tijd gehad. We geloven niet meer in sprookjes over welvaart en gelijkheid voor iedereen. De geschiedenis leert ons tot wat soort van dictaturen en mensonterende omstandigheden grote ideologieën als het communisme en het doorgesloten kapitalisme hebben geleid.

In tegenstelling tot wat velen destijds dachten, wijst de slogan „Verbeter de wereld, begin bij jezelf”, ons niet de makkelijkste, maar wellicht de minst vrijblijvende en de eerlijkste weg. Het is de weg van de innerlijke overtuiging en het persoonlijke engagement. Phil Bosmans leerde ons dat het geluk te vinden is in kleine dingen en dat we als individu en als samenleving meer bereiken met optimisme, tolerantie, hartelijkheid en vrijgevigheid voor de medemens, dan met het blind en fanatiek najagen van grote maatschappelijke utopieën.„

LEZERSBRIEVEN

Reageren op artikelen in deze krant? U kan schrijven of mailen (met vermelding van uw naam en adres) naar: **KERK & leven**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen of lezersbrieven@kerknet.be

Montessorischolen
 KERK & leven, 4 JANUARI 2012

In het kaderstuk bij uw dossier over het vak godsdienst schrijft u: „Weet ook dat sommige methodescholen, zoals Freinet-, Steiner- of Montessorischolen, behoren tot het vrij niet confessioneel onderwijs en enkel het vak eigen cultuurbeschouwing aanbieden.” Als oprichter van Het Schooltje van Ophem in 1985, de eerste gesubsidieerde Montessorischool in Vlaanderen, verzeker ik u dat deze school behoort tot het katholiek onderwijs, evenals de andere Vlaamse Montessorischolen die in de loop der jaren werden opgericht in Gent en Duffel.

Paul Gillis, via e-mail

Het jaar van de ommekeer?

KERK & leven, 4 JANUARI 2012

1. Bert Claerhout maakt in zijn column een vlijmscherpe analyse van onze belabberde financieel-economische toestand. Oorzaken van de crisis en remedies om die te boven te komen, worden klaar en duidelijk uit de doeken gedaan.

Uit mijn contacten leid ik af dat zich bij deze crisis een generatieconflict aftekent. Jongeren verwijten hun ouders en grootouders dat die jarenlang onverantwoord boven hun stand hebben geleefd en vrezen dat zij nu moeten opdraaien om de enorme schulden af te lossen. Toegegeven, ze hebben gelijk!

Een kanttekening daarbij is toch op haar plaats. Zeker, de individuele burger treft schuld, maar de openbare besturen en de grote banken hebben het potverteren van de huidige en voorbije generaties flink in de hand gewerkt. Door jaar na jaar meer uit te delen aan de burgers dan wat diezelfde burgers bijdroegen aan de openbare financiën, wekten ze het gevoel dat de geldkraan onuitputtelijk was.

De cijfers van de openbare schulden waarmee we nu om de oren worden geslagen, spreken voor zich en tonen tot wat die politiek heeft geleid. Het financieel beleid van de openbare besturen was kennelijk meer ingegeven door stemmengewin dan door de zorg voor een gelijkmatige verdeling van de materiële welstand over de hele bevolking. De banken deden daar maar wat graag aan mee.

Dat beleid van openbare besturen en banken leidde ertoe dat wij materieel en financieel op een luchtbel gingen leven. Zolang die geen gaten vertoont, is het daar heerlijk toeven. Nu die luchtbel op springen staat, moeten openbare besturen en banken zich evenwel ernstig afvragen of zij de burger nog langer een rad voor de ogen draaien, dan wel of ze zich bekommeren om het welzijn van hun onderhorigen en klanten?

Maar wij allen zijn aan een gewetensonderzoek toe. Willen wij meer geldgewin en materiële welvaart of gaan we soberder leven? Laat dit althans een

pleidooi zijn voor dit laatste. Onze geluksthermometer kan er alleen bij winnen.

Gabriël VERDUYN, Izegem

2. Met verbazing las ik de column van Bert Claerhout, *Wordt 2012 het jaar van de ommekeer?* De cruciale vraag is volgens hem hoe we miljoenen mensen zover krijgen dat ze de race naar een volgende aankoop, een salarisverhoging en de nieuwste plek om op vakantie te gaan, staken. Ik betwist niet dat die groep mensen bestaat, maar degenen die ik tegenkom, hebben heel andere zorgen. Die groep heeft moeite om aan het eind van de maand nog wat over te houden, sommigen leven zelfs onder de armoedegrens. De term 'schuldbemiddeling' is de voorbije tien jaar niet voor niets ingeburgerd. Gelukkig lees ik ook daarover geregeld in **KERK & leven**.

Voorts schrijft Claerhout dat er geen economisch herstel komt als we niet bereid zijn de facturen van het verleden te betalen. Ik ben het er mee eens dat we onze kinderen en kleinkinderen niet moeten opzadelen met onze schulden, maar wie zijn 'we'? Ik vind het triest dat de liberale gedachte ook in **KERK & leven** als waarheid wordt aangenomen. Priester Daens zei: „Niet gij moet delen, maar zij!”

Ook wanneer u schrijft dat we, in plaats van te klagen dat we langer moeten werken, er beter naar streven ons werk graag te doen, verkondigt u – misschien onbewust – de liberale gedachte.

Met meer dan 500.000 werklozen zeggen dat we allen langer moeten werken, is niet ernstig. Bij de arbeiders die ik ken, zijn er velen vanaf hun veertiende aan de slag. Ze hebben recht op rust na veertig jaar werken in soms slechte omstandigheden: ongezond, slecht betaald, ploegenarbeid. Het is gewoon niet waar dat de ouderen de oorzaak van de crisis zijn. Door zulke nonsens zet men groepen tegen elkaar op.

Ik hoop dat 2012 inderdaad het jaar van de ommekeer wordt en dat de woekerwinsten die sommige banken wereldwijd nog altijd maken, ten goede komen aan „het betalen van de facturen van het verleden”, zoals u dat formuleert. En, ik citeer u opnieuw: „Pas als dat bewustwordingsmoment er komt, kunnen we spreken van een heuse ommekeer.”

Luc DE DECKER, Zottegem

Herman Cosijns

KERK & leven, 11 JANUARI 2012

De *Klapstoel* met Herman Cosijns eindigt met: „Hij (God) ziet ons graag, niet voor onze goede daden, maar gewoon zoals we zijn.” Is dat niet regelrecht in tegenspraak met de kerkelijke leer en met het evangelie? Je zou het kunnen verstaan als: „Leef zoals je wil, het doet er niet toe. Er bestaat geen goed en geen kwaad. Neem Hitler en Stalin zoals ze waren...” Vermetel vrouwen heet dat.

Gerard HERMANS, Langdorp